

ADIERAZPENAK

**LISBOAKO TRATATUA ONETSI DUEN GOBERNUEN ARTEKO
BILTZARRAREN AZKEN AKTARI ERANTSIAK**

2007ko abenduaren 13an sinatua

A. TRATATUETAKO XEDAPENEI BURUZKO ADIERAZPENAK

1. Adierazpena, Europar Batasuneko Oinarrizko Eskubideen Gutunari buruzkoa

Europar Batasuneko Oinarrizko Eskubideen Gutunak, zuzenbidez behartzeko indarra baitu, Giza Eskubideak eta Oinarrizko Askatasunak Babesteko Europako Hitzarmenak bermatzen dituen oinarrizko eskubideak berresten ditu, estatu kideek konstituzio-tradizio erkideetan ageri diren gisan.

Gutun honek ez du hedatzen Europar Batasuneko zuzenbidearen aplikazioa Batasunaren beraren eskumenez harago; halaber, ez du sortzen eskumen edo misio berririk Batasunarentzat, ez eta Tratatueta definituta dauden eskumenak eta eginkizunak aldatzen ere.

2. Adierazpena, Europar Batasunaren Tratatuaren 6. artikulua 2. paragrafoari buruzkoa

Biltzarra bat dator honetan: Giza Eskubideak eta Oinarrizko Askatasunak Babesteko Europako Hitzarmenari atxikitze orduan Europar Batasunak bere ordenamendu juridikoaren berezitasunak gorde ahal izan beharko lituzke. Biltzarrak aintzakotzat hartu du elkarrizketak izaten ari direla Europar Batasuneko Justizia Auzitegiaren eta Giza Eskubideen Europako Auzitegiaren artean; elkarrizketa hori areago indartuko da Europar Batasuna Hitzarmen horri atxikitzen zaionean.

3. Adierazpena, Europar Batasunaren Tratatuaren 8. artikuluari buruzkoa

Europar Batasunak kontuan hartuko du hurbil izateagatik berarekin harreman bereziak dituzten herrialde txikien egoera berezia.

4. Adierazpena, Europako Parlamentuaren osaerari buruzkoa

Europako Parlamentuko eserleku gehigarria Italiari esleituko zaio.

5. Adierazpena, Kontseilu Europarrak Europako Parlamentuaren osaerari buruzko erabaki-egitasmoaren gainean hartutako erabaki politikoari buruzkoa

Kontseilu europarrak onesten politikoa emango dio Europako Parlamentuaren 2009-2014 legegintzaldirako osakerari buruzko erabakiaren egitasmo berrikusiari, Europako Parlamentuaren proposamenean oinarriturik.

6. Adierazpena, Europar Batasunaren Tratatuako 15. artikuluko 5. eta 6. paragrafoei, 17. artikuluko 6. eta 7. paragrafoei eta 18. artikuluari buruzkoa

Kontseilu Europarreko lehendakariaren kargua, Batzordeko lehendakariaren kargua eta Batasuneko atzerri- eta segurtasun-politika erkideko goi-ordezkariaren karguak beteko dituzten pertsonak hautatzeko orduan, behar bezala hartuko da kontuan Batasunaren eta estatu kideen dibertsitate geografikoa eta demografikoa errespetatzeko beharrizana.

7. Adierazpena, Europar Batasunaren Tratatuaren 16. artikulua eta 4. paragrafoari eta Europar Batasunaren Funtzionamenduari buruzko Tratatuaren 238. artikulua eta 2. paragrafoari buruzkoa

Biltzarrak honako hau adierazten du: Europar Batasunaren Tratatuaren 16. artikulua eta 4. paragrafoaren eta Europar Batasunaren Funtzionamenduari buruzko Tratatuaren 238. artikulua eta 2. paragrafoaren aplikazioari buruzko Erabakia Lisboako Tratatuaren sinatzen den egunean hartuko du Kontseiluak, eta tratatua indarrean sartzen den egun berean sartuko indarrean. Erabaki-proiektua honako hau da:

Kontseilu Europarraren erabaki-proiektua,

Europar Batasunaren Tratatuaren 16. artikulua eta 4. paragrafoaren eta Europar Batasunaren Funtzionamenduari buruzko Tratatuaren 238. artikulua eta 2. paragrafoaren aplikazioari buruzkoa, hots, erabakitzen du xedapen horiek nola aplikatu behar diren, batetik, 2014ko azaroaren 1a eta 2017ko martxoaren 31 artean, eta, bestetik, 2017ko apirilaren 1etik aurrera.

EUROPAR BATASUNEKO KONTSEILUAK

Honako hauek hartu ditu kontuan:

(1) Xedapenak onartu beharko liratekeela igaroaldi leun bat egiteko modua izan dadin Kontseiluan erabakiak gehiago kualifikatuz hartzeko oraingo sistematik — xedapen iragankorreari buruzko protokoloaren 3. artikuluko 3. paragrafoan dago zehazturik sistema hori, eta 2014ko urria arte iraungo du horren aplikazioak— Europar Batasunaren Tratatuaren 16. artikuluko 4. paragrafoan eta Europar Batasunaren Funtzionamenduari buruzko Tratatuaren 238. artikuluko 2. paragrafoan ezarritako bozketa-sistemara, zeinak 2014ko azaroaren 1az geroztik aplikatuko baita, 2017ko martxoaren 31 arteko igaroaldi batean aplikatuko diren protokolo horretako 3 artikuluko 2. paragrafoan ezarritako berriazko xedapen batzuk barne.

(2) Gogorarazi behar da Kontseiluaren ohitura dela ahalegin guztiak egitea, gehiengo kualifikatuz onartutako egintza ororen legitimitate demokratikoa indartzeko.

ERABAKI DU:

1. Atala

2014ko azaroaren 1a eta 2017ko martxoaren 31 bitartean aplikatu beharreko xedapenak.

1. artikulua

2014ko azaroaren 1a eta 2017ko martxoaren 31 bitartean, baldin eta Kontseiluko kide kopuru bat Kontseiluak egintza bat gehiengo kualifikatuz onartzearen aurka agertzen bada, Kontseiluak eztabaida egingo du auziaren inguruan. Nolanahi ere, horretarako, Kontseiluko kide kopuru horrek honako hau ordezkatu behar du:

- a) gutxienez biztanleriaren hiru laurden, edo
- b) gutxienez estatu kideen kopuruaren hiru laurden,

hori behar baita blokeo gutxiengoa eratzeko, Europar Batasunaren Tratatuaren 16. artikulua 4. paragrafoaren lehenbiziko lerrokadaren arabera edo Europar Batasunaren Funtzionamenduari buruzko Tratatuaren 238. artikulua 2. paragrafoaren arabera.

2. artikulua

Kontseiluak, eztabaida horretan, eginahal guztiak egingo ditu 1. artikuluko kontseilukide horiek adierazitako kezkei konponbide gogobeteko bat emateko, betiere arrazoizko epe baten barruan eta Europar Batasuneko zuzenbideak ezarritako nahitaezko epeak huts egin gabe.

3. artikulua

Horretarako, Kontseiluko lehendakariak, Batzordeak lagunduta eta Kontseiluaren barne-erregelamendua begiratzuz, Kontseiluan adostasun-oinarri zabalagoa lortzeko beharrezko diren neurri guztiak onartuko ditu. Kontseiluko kideek laguntza emango diote.

2. atala

2007ko apirilaren 1etik aurrera aplikatzeko xedapenak

4. artikulua

2007ko apirilaren 1etik aurrera, baldin eta Kontseiluko kide kopuru bat Kontseiluak egintza bat gehiago kualifikatuz onartzearen aurka agertzen bada, Kontseiluak eztabaida egingo du auziaren inguruan. Nolanahi ere, horretarako, Kontseiluko kide kopuru horrek honako hau ordezkatu behar du:

- a) gutxienez biztanleriaren % 55, edo
- b) gutxienez estatu kideen kopuruaren % 55,

hori behar baita blokeo gutxiengoa eratzeko, Europar Batasunaren Tratatuaren 16. artikulua 4. paragrafoaren lehenbiziko lerrokadaren arabera edo Europar Batasunaren Funtzionamenduari buruzko Tratatuaren 238. artikulua 2. paragrafoaren arabera.

5. artikulua

Kontseiluak, eztabaida horretan, eginahal guztiak egingo ditu 4. artikuluko kontseilukide horiek adierazitako kezkei konponbide gogobeteko bat emateko, betiere arrazoizko epe baten barruan eta Europar Batasuneko zuzenbideak ezarritako nahitaezko epeak huts egin gabe.

6. artikulua

Horretarako, Kontseiluko lehendakariak, Batzordeak lagunduta eta Kontseiluaren barne-erregelamendua begiratzuz, Kontseiluan adostasun-oinarri zabalagoa lortzeko beharrezko diren neurri guztiak onartuko ditu. Kontseiluko kideek laguntza emango diote.

3. Atala

Indarrean jartzea

7. artikulua

Lisboako Tratatu indarrean sartzen den egunean sartuko da indarrean Erabaki hau.

8. Adierazpena, Lisboako Tratatu indarrean sartzen denean Kontseilu Europarraren Lehendakari eta Atzerri Arazoetako Kontseiluari buruz onartu beharreko neurri praktikoei buruzkoa

Baldin eta Lisboako Tratatuaren 2009ko urtarrilaren 1a baino geroago sartzen bada indarrean, Biltzarrak eskatuko die une horretan Kontseiluaren sei hileko lehendakaritza duen estatu kideko agintari eskudunei, alde batetik, eta Kontseilu Europarreko lehendakari hautatuko den pertsonari eta Batasunaren atzerri- eta segurtasun-politika erkideko goi-ordezkarari izendatuko den pertsonari, bestetik, onar ditzatela, hurrengo sei hileko lehendakaritzarekin kontsultatuz, Kontseilu Europarraren eta Atzerri Arazoetako Kontseiluaren Lehendakaritzaren gai materialak eta antolaketa-kontuak behar bezala eskualdatzeko behar diren neurri berezi guztiak.

9. Adierazpena, Europar Batasunaren Tratatuaren 16. artikulua 9. paragrafoari buruzkoa (Kontseilu Europarrak Kontseiluko Lehendakaritzari buruz emandako erabakiari buruzkoa)

Biltzarrak honako hau adierazten du: Kontseiluak, Lisboako Tratatuaren sinatu bezain laster, Kontseiluaren lehendakari kargua betetzeari buruzko erabakia aplikatzeko prozedurak ezarriko dituen erabakia prestatzen hasi beharko luke, eta politikoki onartu beharko luke sei hileko epean. Ondoren, Kontseilu Europarraren erabaki-proiektu bat jaso dugu; Tratatu hori indarrean sartzen den egunean onartuko da erabakia.

Kontseilu Europarraren erabaki-proiektua,

Kontseiluaren lehendakari kargua betetzeari buruzkoa.

1. artikulua

1. Kontseiluko lehendakari kargua, atzerri arazoetako osakerari dagokionean izan ezik, hiru estatu kideetako talde alde aurretik ezarritakoek beteko dute hemezortzi hilabetez. Taldeok estatu kideen arteko txandakatze berdinen arabera eratuko dira, estatu kideen dibertsitatea eta Europar Batasunaren barruko geografia-orekak kontuan hartuz.

2. Taldeko kide bakoitzak txandaka beteko du, sei hilabetez, Kontseiluaren osaketa guztien lehendakari kargua, atzerri arazoetako izan ezik. Taldeko gainerako kideek lagundu egingo diote lehendakariari bere eginkizun guztietan, programa erkide bati jarraituz. Taldeko kideek beste akordio batzuk adostu ahal izango dituzte elkarren artean.

2. artikulua

Estatu kideetako gobernuen Ordezkaritza Iraunkorren Komiteko lehendakari-kargua honako honetako beteko du: Gai Orokorren Kontseiluko lehendakari-kargua bere gain duen estatu kidearen ordezkaritza batek.

Politika eta Segurtasun Komitearen lehendakari kargua Europar Batasunaren atzerri- eta segurtasun-politika erkideko goi-ordezkaririk beteko du.

Kontseiluko era bateko eta besteko osaeren prestakuntza-organoetako lehendakari-kargua, Atzerri Arazoetako osaerarena izan ezik, dagokion osaeran lehendakari-kargua bere gain duen taldeko kideari egokituko zaio, non eta ez den kontrakoa erabakitzen 4. artikulua araber.

3. artikulua

Gai Orokorren Kontseiluak, Batzordearekiko lankidetzaz, Kontseiluaren osaera batzuen eta besteen lanek koherentzia eta jarraitutasuna izan ditzaten zainduko du, betiere urte anitzeko programazioaren esparruan. Lehendakari kargua betetzen duten estatu kideek Kontseiluaren lana antolatzeke eta ongi gauzatzeko behar diren xedapen guztiak onartuko dituzte, Kontseiluaren Idazkaritza Orokorren laguntzarekin.

4. artikulua

Kontseiluak erabaki bat onartuko du, erabaki hau aplikatzeko neurriak ezartzeko.

10. **Adierazpena, Europar Batasunaren Tratatuaren 17. artikuluari buruzkoa**

Biltzarrak uste du Batzordeak, estatu kide guztietako ordezkari izango ez duenean, arreta berezia jarri beharko liokeela estatu kide guztiekiko harremanetan gardentasuna ziurtatzeko beharizanari. Hori dela-eta, Batzordeak harreman estua eduki beharko luke estatu kide guztiekin, haiek Batzordeko kide gisa ordezkari bat izan edo ez, eta, egoera horretan, arreta berezia ezarri informazioa estatu kide guztiekin partekatzeko eta estatu kide guztiei galdetzeko beharizanari.

Gainera, Biltzarrak uste du Batzordeak beharrezko diren neurri guztiak hartu beharko lituzkeela estatu kide guzti-guztien politika-, gizarte- eta ekonomia-errealitateak kontuan hartzeko, erabat kontuan hartu ere, are Batzordeko kideen artean herritarrik ez duten estatu kideenak ere. Neurri horien artean, estatu kide horien egoerari antolamendu-xedapen egokien bidez erantzuten zaiolako bermea izan beharko litzateke.

11. **Adierazpena, Europar Batasunaren Tratatuaren 17. artikulua 6. eta 7. paragrafoei buruzkoa**

Biltzarrak uste du ezen, Tratatuaren xedapenen araber, Europako Parlamentuak eta Kontseilu Europarrak biek batera dutela erantzukizuna Europako Batzordeko lehendakaria hautatzeko prozesua ondo bidera dadin. Kontseilu Europarrak erabakia hartu baino lehen, Europako Parlamentuko ordezkarien eta Kontseilu Europarreko

ordezkarien artean beharrezkoak diren kontsultak egingo dira, egokien irizten zaion esparruan. Kontsulta horiek Batzordeko lehendakariarako hautagaien ezaugarriei buruz izango dira, eta Europako Parlamenturako hauteskundeak hartuko dira kontuan horretarako, 17. artikulua 7. paragrafoarekin bat etorriz. Kontsulta horiei buruzko baldintzak Europako Parlamentuaren eta Kontseilu Europarraren arteko adostasunez ezarriko dira, dagokion unean.

12. Aiderazpena, Europar Batasunaren Tratatuaren 18. artikuluari buruzkoa

1. Biltzarrak honako hau adierazten du: Europar Batasuneko atzerri- eta segurtasun-politika erkideko goi-ordezkaria izendatu aurretik egin beharreko prestatze-lanak egin bitartean, egoki diren harremanak edukiko dira Europako Parlamentuarekin; izendapen hori Lisboako Tratatu indarrean sartzen den egunean egingo da, Europar Batasunaren 18. artikulua eta xedapen iragankorrei buruzko Protokoloaren 5. artikulua xedatutako eran. Goi-ordezkariaren agintaldiak izendapena egiten denetik hasi eta egun horretan bertan jardunean den Batzordearen agintaldia amaitu arte iraungo du.

2. Halaber, Europar Batasunaren atzerri- eta segurtasun-politika erkideko goi-ordezkariari dagokionez —2009ko azaroan hasiko da haren agintaldia, hurrengo Batzordearen agintaldiarekin batera eta haren iraupen berarekin—, Biltzarrak gogorarazten du Europar Batasunaren Tratatuaren 17. eta 18. artikuluetan xedatutakoaren arabera izango dela izendatua.

13. Adierazpena, atzerri- eta segurtasun-politika erkideari buruzkoa

Biltzarrak honako hau nabarmentzen du: Europar Batasunaren Tratatuaren atzerri- eta segurtasun-politika erkideari buruz ezarritako xedapenek, hala nola atzerri- eta segurtasun-politikarako goi ordezkariaren kargua sortzeak eta atzerri-ekintzarako zerbitzu europarra sortzeak, ez diote kalterik egingo estatu kideek beren kanpo-politikari dagokion guztia zehaztu eta zuzentzeko egun duten erantzukizunari edota hirugarren herrialdeetan eta nazioarteko erakundeetan izan dezaten ordezkariari.

Biltzarrak gogorarazten du, orobat, segurtasun- eta defentsa-politika erkidea arautzen duten xedapenek ez diotela ezertan eragiten estatu kideen segurtasun- eta defentsa-politikaren berezkitasunari.

Nabarmentzen du, orobat, Europar Batasunak eta bere estatu kideek Nazio Batuen Gutunaren xedapenen pean jarraituko dutela, eta, bereziki, Segurtasun Kontseiluak eta hura osatzen duten kideek nazioarteko bakea eta segurtasuna zaintzeko duten erantzukizun nagusiaren pean.

14. Adierazpena, atzerri- eta segurtasun-politika erkideari buruzkoa

Europar Batasunaren Tratatuen 24. artikuluen 1. paragrafoan aipatzen diren berriarazo arau eta prozedura horiez gain, Biltzarrak honako hau ere nabarmentzen du: atzerri- eta segurtasun-politika erkideari buruzko xedapenek, atzerri- eta segurtasun-politika erkideko goi-ordezkarari buruzkoak eta atzerri-ekintzarako zerbitzu europarrari buruzkoak barne, ez diete eragingo Estatu kide bakoitzak bere atzerri-politika, bere diplomazia-zerbitzua, hirugarren herrialdeekiko harremanak eta nazioarteko erakundeetan duen partaidetza (Nazio Batuen Segurtasun Kontseiluko kide izatea barne, baldin eta hala bada) zehaztu eta zuzentzeko dituen erantzukizunei eta ahalei, ez eta horiei guztiei buruzko oinarri juridikoari ere.

Biltzarra ohartzen da, orobat, atzerri- eta segurtasun-politika erkideari buruzko xedapenek ez diotela ematen Batzordeari erabakiak hartzeko ekimena baliatzeko ahal berririk, eta ez dutela, halaber, Europako Parlamentuaren eginkizuna indartzen.

Biltzarrak gogorarazten du, orobat, segurtasun- eta defentsa-politika erkidea arautzen duten xedapenek ez diotela ezertan eragiten estatu kideen segurtasun- eta defentsa-politikaren berezutasunari.

15. Adierazpena, Europar Batasunaren Tratatuen 27. artikuluari buruzkoa

Biltzarrak hau adierazten du: Lisboako Tratatua sinatu bezain laster, Kontseiluko idazkari nagusiak, atzerri- eta segurtasun-politika erkideko goi-ordezkariek, Batzordeak eta estatu kideek atzerri-ekintzarako zerbitzu europarra prestatzeko lanei ekin beharko lieketela.

16. Adierazpena, Europar Batasunaren Tratatuen 55. artikuluen 2. paragrafoari buruzkoa

Biltzarrak hau uste du: Tratuak 55. artikuluen 2. paragrafoan aipatzen diren hizkuntzetara itzultzeko aukera emanez, Batasuneko kultura- eta hizkuntza-aniztasunaren aberastasuna errespetatzeko xedea betetzen laguntzen dela, alegia, 3. artikuluko 3. paragrafoko laugarren lerrokadan adierazitako xedea. Hala, Biltzarrak berretsi egiten du Europar Batasunak Europaren kultura-aniztasunaren alde eta aipatutako hizkuntza horiei eta beste batzuei arreta berezia jartzen jarraitzearen alde hartzen duen engaiamendua.

Biltzarrak gomendio hau egiten du: 55 artikuluko 2. paragrafoan aitortzen den aukera erabili nahi duten estatu kideek, Lisboako Tratatua sinatutako egunean hasitako sei hilabeteko epearen barruan, jakinarazi diezaiotela Kontseiluari Tratuak zein hizkuntzatarara itzuliko diren.

17. Adierazpena, lehentasunari buruzkoa

Biltzarrak gogorarazten du ezen, Europar Batasuneko Justizia Auzitegiak behin eta berriz ezarritako jurisprudentziaren arabera, Europar Batasunak onartzen dituen tratatuek eta tratatu horietan oinarriturik onartzen duen zuzenbidea lehentasuna izango dutela estatu kideen zuzenbidearen gainetik, betiere jurisprudentzia horrek ezarritako baldintzen arabera.

Halaber, Biltzarrak erabaki du Azken Akta honi eranstea Kontseiluaren Zerbitzu Juridikoak 11197/07 (JUR 260) agiriaren bitartez lehentasunari buruz emandako irizpena:

«Kontseiluaren Zerbitzu Juridikoaren irizpena,

2007ko ekainaren 22koa

Justizia Auzitegiak ezarritako jurisprudentziaz ondorio hau ateratzen da: Erkidegoko zuzenbidearen lehentasuna Europako Erkidegoko zuzenbidearen oinarritzko printzipio bat da. Justizia Auzitegiaren arabera, printzipio hori Europako Erkidegoaren beraren izaera bereziari datxekio. Jurisprudentzia horren lehenbiziko epaia eman zenean (Costa/ENEL, 1964ko uztailaren 15a, 6/64 kasua (1)), Tratatuan ez zen aipatzen lehentasunik, eta halaxe gertatzen da gaur ere. Lehentasunaren printzipio hori etorkizuneko tratatuan sartu ez arren, printzipioa hor izango da, eta Justizia Auzitegiak horren inguruan ezarritako jurisprudentzia ere hor izango da.

(1) “(...) Estatuaren barneko lege-xedapenek, edozein dela ere horien eitea, ezin dituzte bazterrera eta indarririk gabe utzi Tratatuaren ondorioz ematen diren legeak (Tratatu bera zuzenbide-iturri beregain izanik), beren izaera berezko eta bereziaren kariaz. Izan ere, hartara, galdu egingo lukete Erkidegoko zuzenbidearen izaera, eta erkidegoaren beraren legezko oinarria bera ere auzitan jarriko litzateke”».

18. Adierazpena, eskumenen zedarritzeari buruzkoa

Biltzarrak honako hau nabarmendu nahi du: eskumenak Batasunaren eta estatu kideen artean banatzeko Europar Batasunaren Tratatuan eta Europar Batasunaren Funtzionamenduari buruzko Tratatuan ezarritako sistemaren arabera, Batasunari esleitu ez zaizkion eskumenek estatu kideen esku jarraituko dute.

Tratatuek arlo jakin batean estatu kideekin partekatzea den eskumen bat esleitzen diotenean Batasunari, hark erabili ez duen heinean edo ez erabiltzea erabaki duen heinean erabiliko dute estatu kideek beren eskumena. Batasunak erabaki hori hartzea, alegia, bere eskumena erabiltzen ez jarraitzekoa, kasu honetan gertatzen da: Europar Batasunaren instituzio eskudunek legegintzako egintza bat indargabetzea erabakitzen dutenean, subsidiaritate- eta heinekotasun-printzipioen errespetu etengabea hobeki ziurtatzeko bereziki. Kontseiluak, bere kideetako batek edo hainbatek (estatu kideen ordezkariak) proposaturik, eta Europar Batasunaren Funtzionamenduari buruzko Tratatuaren 241. artikuluari jarraituz, legegintzako egintza bat indargabetzeko proposamenak aurkez ditzala eska diezaioke Batzordeari. Biltzarrak poza adierazten du Batzordeak eskabide horiei arreta berezia jarriko diela-eta egindako adierazpenarengatik.

Era berean, estatu kideetako gobernuetako ordezkariak, Gobernu arteko Biltzar batean bildurik, erabaki dezakete Tratatuak aldatzea Europar Batasunaren Tratatuaren 48. artikuluko 2. paragrafotik 5.era artekoetan ezarritako berrikuspen-prozedura arruntari jarraituz, eta, aldaketa horren barruan, are Tratatuak Batasunari esleitzen dizkioten eskumenak gehitzea edo gutxitzea ere.

**19. Adierazpena, Europar Batasunaren Funtzionamenduari buruzko
Tratatuaren 8. artikuluari buruzkoa**

Biltzarra bat dator honetan: emakumeen eta gizonen arteko ezberdintasunak ezabatzeke bere lehian, Batasunak ahalegina egingo du, bere politketan, etxe barruko era guztietako indarkeriaren aurka egiten. Estatu kideek beharrezko neurri guztiak hartuko dituzte delituzko egintza horiei guztiei aurrea hartzeko eta egintza horiek zigortzeko, bai eta biktimei laguntza eta babesa emateko ere.

**20. Adierazpena, Europar Batasunaren Funtzionamenduari buruzko
Tratatuaren 16. artikuluari buruzkoa**

Biltzarrak honako hau adierazten du: baldin eta 16. artikuluan oinarriturik datu pertsonalen babesari buruz hartu beharreko arauak estatu kideen estatu-segurtasunari eragin ahal badiote zuzen-zuzenean, dena delako auzi horren ezaugarri bereziak hartu beharko dira kontuan. Gogorarazten du, orobat, egun aplikatzekoa den legediak (ikus, bereziki, 95/46/EE Zuzentaraua) badituela berariazko salbuespen batzuk gai honi dagokionez.

**21. Adierazpena, zigor-arloko lankidetzaren judizialaren eta polizia-arloko
lankidetzaren arloetan datu pertsonalak babesteari buruzkoa**

Biltzarrak aitortzen du beharrezkoa izan litekeela datu pertsonalei eta datu horien zirkulazio libreaki buruzko arau bereziak ezartzea zigor-arloko lankidetzaren judizialaren eta polizia-arloko lankidetzaren eremuetan, Europar Batasunaren Funtzionamenduari buruzko Tratatuaren 16. artikuluan oinarrituta, eremu horien izaera berezia dela-eta.

**22. Adierazpena, Europar Batasunaren Funtzionamenduari buruzko
Tratatuaren 48. eta 79. artikuluei buruzkoa**

Biltzarraren iritzia da hau: baldin eta 79. artikuluen 2. paragrafoan oinarritutako legegintzako egintza baten proiektuak kalte egiten badie estatu kide baten gizarte-segurantzako sistemaren alderdi oinarritzoei, hala nola haren aplikazio-eremuari, kostu-edo finantza-egiturari, edota sistema horren finantza-orekari eragiten badio, 48. artikuluen 2. lerrokadan zehaztuta dagoen eran, orduan aintzat hartuko dira, behar bezala, estatu kide horren interesak.

**23. Adierazpena, Europar Batasunaren Funtzionamenduari buruzko
Tratatuaren 48. artikuluko bigarren lerrokadari buruzkoa**

Biltzarrak gogorarazten du ezen, kasu honetan, Europar Batasunaren Tratatuako 15. artikuluko 4. paragrafoan ezarritakoaren arabera, Kontseilu Europarrak adostasunez hartuko dituela erabakiak.

24. Adierazpena, Europar Batasunaren nortasun juridikoari buruzkoa

Biltzarrak honako hau berresten du: Europar Batasunak, nortasun juridikoa izan arren, ez du horregatik, inolaz ere, estatu kideek Tratatuetan esleitu dizkioten eskumenez harago jarduteko edo eskumen horiez haragoko legeak emateko baimenik.

**25. Adierazpena, Europar Batasunaren Funtzionamenduari buruzko
Tratatuaren 75. eta 215. artikuluei buruzkoa**

Biltzarrak hau gogorarazi nahi du: oinarrizko eskubideei eta askatasunei zor zaien begiramenak esan nahi du babestu eta errespetatu egin behar dela direnak direlako pertsona fisikoek edo erakundeek legean jasotako bermeez baliatzeko duten eskubidea. Horretarako, eta pertsona fisiko edo pertsona juridiko bati neurri murrizgarriak ezartzen dizkioten erabakiek epaileen kontrola igaroko dutela bermatzearen, erabaki horiek irizpide garbi eta zehatzetan oinarriturik egon behar dute. Irizpide horiek neurri murrizgarri bakoitzaren berezitasunaren arabera izan beharko lirateke.

**26. Adierazpena, Europar Batasunaren Funtzionamenduari buruzko
Tratatuaren hirugarren zatiko V. tituluan oinarritutako neurri batean estatu kide
batek parte ez hartzeari buruzkoa**

Biltzarrak honako hau adierazten du: estatu kide batek hautatzen duenean parte ez hartzea Europar Batasunaren Funtzionamenduari buruzko Tratatuaren hirugarren zatiaren V. tituluan oinarritutako neurri batean, Kontseiluak eztabaida zabala egingo du estatu kide horrek neurri horretan parte ez hartzeak izan ditzakeen ondorioez eta eraginez.

Gainera, edozein estatu kidek eska diezaioke Batzordeari azter dezala egoera, Europar Batasunaren Funtzionamenduari buruzko Tratatuaren 116. artikuluan oinarrituz.

Estatu kideek auzia Kontseilu Europarrari aurkezteko duten eskubideari kalterik egin gabe ulertu behar dira aurreko lerrokada horiek.

**27. Adierazpena, Europar Batasunaren Funtzionamenduari buruzko
Tratatuaren 85. artikuluko 1. paragrafoaren bigarren lerrokadari buruzkoa**

Biltzarrak uste du ezen Europar Batasunaren Funtzionamenduari buruzko 85. artikuluan 1. paragrafoaren bigarren lerrokan aipatzen diren erregelamenduek kontuan hartu beharko lituzketela estatu kideek delituei buruzko ikerketak abiarazteari buruz dituzten arauak eta ohiturak.

**28. Adierazpena, Europar Batasunaren Funtzionamenduari buruzko
Tratatuaren 98. artikuluari buruzkoa**

Biltzarrak baieztatzen du ezen 98. artikuluan aipatzen diren xedapenak egungo ohituraren arabera aplikatuko direla. «...Alemaniaren banaketak Errepublika Federaleko zenbait eskualdetako ekonomiari sortutako desabantaila ekonomikoak orekatzeko behar diren neurriak» dioen esaldia Europar Batasuneko Justizia Auzitegiak emandako jurisprudentziaren arabera interpretatu behar da.

**29. Adierazpena, Europar Batasunaren Funtzionamenduari buruzko
Tratatuaren 107. artikuluan 2. paragrafoaren c) idatz-zatiari buruzkoa**

Biltzarrak baieztatzen du 107. artikuluko 2. paragrafoko c) idatz-zatia Europar Batasuneko Justizia Auzitegiak ezarritako jurisprudentziaren arabera interpretatu behar dela, alegia, Alemaniako Errepublika Federaleko (Alemania zatiturik zegoenean) zenbait eskualderi laguntzak emateko xedapenen aplikagarritasunari buruz auzitegi horrek ezarritako jurisprudentziaren arabera.

**30. Adierazpena, Europar Batasunaren Funtzionamenduari buruzko
Tratatuaren 126. artikuluari buruzkoa**

126. artikuluari dagokionez, Biltzarrak baieztatzen du hazkunderako ahalmena areagotzea eta aurrekontu-egoera sendoak ziurtatzea direla Batasunaren eta estatu kideen politika ekonomiko eta fiskalaren bi zutabeak. Egonkortasunerako eta Hazkunderako Ituna tresna garrantzitsua da bi helburu horiek iristeko.

Biltzarrak berretsi egiten du Egonkortasunerako eta Hazkunderako Itunari buruzko xedapenekiko atxikimendua, xedapen horiek direlakoan estatu kideen aurrekontu-politikak koordinatzeko esparrua.

Biltzarrak berresten du arauetan oinarritutako sistema bat dela bermerik onena konpromisoak bete daitezen eta estatu kide guztiak berdintasunez tratatuak izan daitezen.

Esparru horretan bertan, Biltzarrak berretsi egiten du, orobat, bat egiten duela Lisboako estrategia deritzon horretan ezarritako helburuekin: enplegua sortzea, egiturazko erreformak gauzatzea eta gizarte-kohesioa.

Batasunaren helburua da ekonomiaren hazkunde orekatua eta prezioen egonkortasuna lortzea. Horrenbestez, ekonomia- eta aurrekontu-politiketan, ahalik eta lehentasun egokienak ezarri behar dira gai hauei buruz: ekonomiaren erreformak, berrikuntza, lehiakortasuna eta, ekonomiaren hazkundera makala denerako, inbertsio pribatuaren eta kontsumoaren indartzea. Estatu kideetan eta Europar Batasunean aurrekontuen arloan hartzen diren erabakietan ikusi beharko lirateke horren ondorioak, batez ere gastu eta diru-sarrera publikoen berregituratzearen bidez, betiere aurrekontu-diziplina errespetatuz Tratatuetan eta Egonkortasunerako eta Hazkunderako Itunean xedatutakoaren arabera.

Aurrekontuei eta ekonomiari buruz estatu kideek dauzkaten erronkek agerian uzten dute zein garrantzitsua den ekonomia-ziklo osoan zehar aurrekontu-politika egoki bat gauzatzea.

Biltzarra bat dator iritzi honetan: finantza publikoen egoera ona finkatzeko eta aurrekontuen egoera hobetzeko ekonomiaren indartze-garaiek eskaintzen dieten aukeraz baliatu beharko lirateke estatu kideak. Helburua da ekonomiaren egoera ona den garaietan aurrekontuetan apurka-apurka superabita lortzea, eta, hartara, atzeraldietan jardun ahal izateko beharrezkoa izaten den babes hori osatzea eta finantza publikoen egoera epe luzera bideragarri izan dadin laguntzea.

Estatu kideak zain daude noiz egingo Batzordeak proposamenak eta noiz egingo estatu kideek ekarpen berriak Egonkortasunerako eta Hazkunderako Itunaren gauzatzea indartzeko eta argitzeko. Estatu kideek beharrezkoak diren neurri guztiak hartuko dituzte beren ekonomien hazkunde-gaitasuna handitze aldera. Ekonomia-politikaren koordinazioa hobetuz gero, aiseago lortu ahal izango litzateke helburu hori. Adierazpen honen bidez ez da baldintzapean jartzen Egonkortasunerako eta Hazkunderako Itunaren gainean egitekoa den eztabaida.

31. Adierazpena, Europar Batasunaren Funtzionamenduari buruzko Tratatuaren 156. artikuluari buruzkoa

Biltzarrak berresten du 156. artikuluan azaldutako politikak estatu kideen eskumenekoak direla funtsean. Artikulu horretan xedatutakoari jarraituz Batasun osorako hartu beharreko sustapen- eta koordinazio-neurriak osagarriak dira. Estatu kideen arteko lankidetzaren indartzea dute helburu, eta ez estatuen sistemak harmonizatzea. Lan-munduko ordezkarien erantzukizunari buruz estatu kide bakoitzean indarrean dauden bermeek eta ohiturek ez dute eraginik jasango.

Adierazpen honek ez die ezertan eragiten Tratatuetan Batasunari eskumenak esleitzen dizkieten xedapenei, ezta arlo sozialean eskumenak esleitzen dizkiotenei ere.

32. Adierazpena, Europar Batasunaren Funtzionamenduari buruzko Tratatuaren 168. artikuluan 4. paragrafoaren c) idatz-zatiari buruzkoa

Biltzarrak hau adierazten du: 168. artikuluko 4. paragrafoko c) idatz-zatia aplikatuz hartzen diren neurriek segurtasunari dagozkion alderdi erkideak begiratu behar dituzte, eta goi-mailako kalitate- eta segurtasun-arauak ezartzea izan behar dute xede; barne-merkatuari eragiten dioten estatu-arauak giza osasunaren babes-maila goratu bat erdiesteko traba izanez gero, batez ere.

33. Adierazpena, Europar Batasunaren Funtzionamenduari buruzko Tratatuaren 174. artikuluari buruzkoa

Biltzarrak uste du 174. artikuluan aipatzen den «irla-eskualdeak» adierazpenak osoki irla diren Estatuak ere izenda ditzakeela, betiere beharrezko diren baldintzak betetzen badituzte.

34. Europar Batasunaren Funtzionamenduari buruzko Tratatuaren 179. artikuluari buruzkoa

Biltzarra bat dator honetan: Europar Batasunak ikerketaren eta garapen teknologikoaren arloan gauzatuko duen ekintzan, kontuan hartu behar dira estatu kideen ikerketapolitiketan aintzat hartutako norabide eta aukera funtsezkoak.

35. Adierazpena, Europar Batasunaren Funtzionamenduari buruzko Tratatuaren 194. artikuluari buruzkoa

Biltzarraren iritzia da 194. artikulua ez diola eragiten estatu kideek beren energia-hornidura bermatzeko –betiere, 347. artikuluan ezarritako baldintzak betez– beharrezkoak diren xedapen guztiak onartzeko duten eskubideari.

36. Adierazpena, Europar Batasunaren Funtzionamenduari buruzko Tratatuaren 218. artikuluari buruzkoa (estatu kideek askatasun-, segurtasun- eta justizia-esparruari buruz nazioarteko hitzarmenak negoziatu eta egiteari buruzkoa)

Biltzarrak berresten du estatu kideek hitzarmenak egin ditzaketela hirugarren herrialdeekin eta nazioarteko erakundeekin hirugarren zatiko V. tituluko 3., 4. eta 5. kapituluak aipatzen dituzten eremuetan, betiere hitzarmen horiek Batasunaren zuzenbidearekin bat badatoz.

**37. Adierazpena, Europar Batasunaren Funtzionamenduari buruzko
Tratatuaren 222. artikuluari buruzkoa**

Europar Batasunak, eraso terrorista bat edo hondamendi naturala nahiz gizakiak eragindakoa jasan duen estatu kide baten aldera duen elkartasun-betebeharra betetzearren, neurriak hartuko ditu; nolana ere, estatu kide bakoitzak, bere aldetik, egokien deritzen bitartekoak hauta ditzake estatu kide horrenganako elkartasun-betebeharra betetzeko, eta 222. artikuluko xedapenek ez diote eragingo estatu kide bakoitzaren eskubide horri.

**38. Adierazpena, Europar Batasunaren Funtzionamenduari buruzko
Tratatuaren 252. artikuluari buruzkoa (Justizia Auzitegiaren abokatu nagusien
kopuruari buruzkoa)**

Biltzarrak hau adierazten du: baldin eta, Europar Batasunaren Funtzionamenduari buruzko Tratatuaren 252. artikulua lehenbiziko paragrafoa oinarri harturik, Justizia Auzitegiak eskatzen badu hiru abokatu nagusi gehiago edukitzea (zortzi izan beharrean hamaika), Kontseiluak aho batez onartuko du abokatu nagusien kopuruaren gehitze hori.

Hala bada, kasu horretan, Biltzarrak erabaki du Poloniak abokatu nagusi iraunkor bat izango duela eta ez duela txanda-sisteman parte hartuko, Alemaniak, Frantziak, Italiak, Espainiak eta Erresuma Batuak bezala. Bestalde, egungo txanda-sistemak bost abokatu nagusiri eragingo die, ez hiruri.

**39. Adierazpena, Europar Batasunaren Funtzionamenduari buruzko
Tratatuaren 290. artikuluari buruzkoa**

Biltzarrak baieztatzen du Batzordeak asmoa duela finantza-zerbitzuen arloan eskuordetzearen bidez eman beharreko egintzen proiektuak egiteko orduan estatu kideek izendatutako adituei kontsulta egiten jarraitzeko, ohi duen bezala.

**40. Adierazpena, Europar Batasunaren Funtzionamenduari buruzko
Tratatuaren 329. artikuluari buruzkoa**

Biltzarrak hau adierazten du: lankidetzaren indartzea eskatzean, estatu kideek adierazi ahal izango dute, 333. artikulua aplikatzea nahi duten, gehiengo kualifikatuaren bidezko bozketa hedatzea xedatzen baitu, edo legegintzako prozedura arrunta erabili nahi duten.

**41. Adierazpena, Europar Batasunaren Funtzionamenduari buruzko
Tratatuaren 352. artikuluari buruzkoa**

Biltzarrak adierazten du ezen Europar Batasunaren Funtzionamenduari buruzko Tratatuen 352. artikuluko 1. paragrafoak Europar Batasunaren helburuei buruz egiten duen aipamenak honako hauei buruzkoak direla: Europar Batasunaren Tratatuen 3. artikuluko 2. eta 3. paragrafoetan ezarritako helburuei buruzkoak eta 3. artikuluen 5. paragrafoak atzerri-ekintzari buruz ezartzen dituen helburuei buruzkoak, Europar Batasunaren Funtzionamenduari buruzko Tratatuko bosgarren zatian arautzen direnei buruzkoak, alegia. Ondorioz, Europar Batasunaren Funtzionamenduari buruzko Tratatuen 352. artikuluan oinarritutako ekintza baten helburuak ezin dira izan Europar Batasunaren Tratatuen 3. artikuluen 1. paragrafoan aipatutakoak soilik. Hori dela-eta, Biltzarrak ohartarazten du ezen, Europar Batasunaren Tratatuen 31. artikuluen 1. paragrafoarekin bat etorriz, ezin dela legegintzako egintzarik onartu atzerri- eta segurtasun-politika erkidearen arloan.

42. Adierazpena, Europar Batasunaren Funtzionamenduari buruzko Tratatuen 352. artikuluari buruzkoa

Biltzarrak nabarmentzen du ezen, Europar Batasunaren Justizia Auzitegiak ezarritako jurisprudentziaren arabera, ezin dela erabili Europar Batasunaren Funtzionamenduari buruzko Tratatuen 352. artikulua —eskumen esleituen printzipioan oinarritutako instituzio-antolamendu baten osagarri izaki— Europar Batasunaren ahalen esparrua hedatzeko oinarri gisa; alegia, ezin dela erabili esparru hori Tratatuen xedapenek (Tratua osotasunean harturik) eta, batez ere Batasunaren eginkizunak eta jarduerak zehazten dituzten xedapenek ezarritako esparru orokorraz harago hedatzeko oinarri gisa. Artikulu hau ezin da erabili, inoiz ere, funtsean Tratuak aldatzea —Tratuak aldatzeko prozedura jarraitu gabe aldatzea, alegia— eragingo luketen xedapenak onartzeko oinarri gisa.

43. Adierazpena, Europar Batasunaren Funtzionamenduari buruzko Tratatuen 355. artikuluko 6. paragrafoari buruzkoa

Tratatugile Gorenak bat datoz honetan: Kontseilu Europarrak, 355. artikuluko 6. paragrafoaren aplikazioaren ondorioz, Mayottek Europar Batasunarekiko duen estatutua aldatzeko erabaki bat hartuko du, lurralde hori eskualde ultraperiferiko bihurtze aldera, 355. artikuluen 1. paragrafoak eta 349. artikulua termino horri ematen dioten adieraren arabera; erabaki hori hartuko du uhartearen barne-estatutuan gertatzen ari den bilakaerak horretarako aukera ematen duenean eta Frantziako agintariek Kontseilu Europarrari eta Batzordeari hala jakinarazten dietenean.

**B. TRATATUEI ERANTSITAKO PROTOKOLOEI BURUZKO
ADIERAZPENAK**

**44. Adierazpena, Europar Batasunaren esparruan sartutako Schengengo
altxorrari buruzko Protokoloaren 5. artikuluari buruzkoa**

Biltzarrak baieztatzen du ezen, baldin eta estatu kide batek jakinarazten badu, Europar Batasunaren esparruan sartutako Schengengo altxorrari buruzko Protokoloaren 5 artikulua 2. paragrafoaren arabera, ez duela proposamen edo ekimen jakin batean parte hartu nahi, edozein unetan utz dezakeela baliorik gabe jakinarazpen hori, betiere Schengengo altxorra garatzeko neurri hori onartua izan baino lehen.

**45. Adierazpena, Europar Batasunaren esparruan sartutako Schengengo
altxorrari buruzko Protokoloaren 5. artikulua 2. paragrafoari buruzkoa**

Biltzarrak honako hau adierazten du: baldin eta Erresuma Batuak edo Irlandak adierazten badiote Kontseiluari ez dutela parte hartu nahi Schengengo ondarearen zati bat garatzeko neurri batean —berek neurri horretan parte hartzen ari direlarik— orduan, Kontseiluak eztabaida zabala egingo du estatu kide horrek neurri horretan ez parte hartzeak izan ditzakeen ondorioei buruz. Kontseiluaren eztabaida hori Batzordeak proposamenaren eta Schengengo altxorren arteko harremanari buruz emandako jarraibideen arabera egin beharko da.

**46. Adierazpena, Europar Batasunaren esparruan sartutako Schengengo
altxorrari buruzko Protokoloaren 5. artikulua 3. paragrafoari buruzkoa**

Biltzarrak honako hau gogorarazi nahi du: baldin eta Kontseiluak, auziaren funtsari buruz lehenbiziko eztabaida sakona egin ostean, ez badu erabaki bat hartzen, Batzordeak proposamen zuzendu bat aurkeztu ahal izango du, Kontseiluak, lau hilabeteko epearen barruan, auziaren mamia berriro ere azter dezan.

**47. Adierazpena, Europar Batasunaren esparruan sartutako Schengengo
altxorrari buruzko Protokoloaren 5. artikulua 3., 4. eta 5. paragrafoei
buruzkoa**

Biltzarrak baieztatzen du gerta litekeela Europar Batasunaren esparruan sartutako Schengengo Protokoloaren 5. artikulua 3., 4. edo 5. paragrafoetan aipatutako erabakian zehaztu beharreko baldintzetan honako hau ezartzea: baldin eta dena delako estatu kide horrek erabakitzen badu Kontseiluak Protokolo horretako 4. artikulua arabera onartutako edozein erabakitan aipatutako altxorrean parte hartzeari uztea —dela altxor osoan edo haren zati batean—, bere gain hartu beharko ditu erabaki horrek

ezinbestean eta halabeharrez eragingo dituen finantza-ondorio zuzenekoak (baldin eta eragiten baditu).

48. **Adierazpena, Danimarkaren jarreraren gaineko protokoloari buruzkoa**

Biltzarrak baieztatzen duenez, Kontseiluak bere kabuz edo Europako Parlamentuarekin batera onartutako egintza juridikoei dagokienez, Danimarkari aplikatu beharreko xedapenak eta, horiekin batera, Danimarkaren jarrerari buruzko protokoloaren I. zatia aplikatu behar zaion oinarri juridikoa izateagatik, Danimarkari aplikatzekoak ez diren xedapenak badituzte, Danimarkak adierazi du ez duela boto-eskubiderik erabiliko aplikagarri ez zaizkion xedapenen onarpena eragozteko.

Gainera, Biltzarrak honako hau baieztatzen du: Danimarkak adierazten du, Biltzarrak 222. artikuluari buruz egindako adierazpenean oinarriturik, 222. artikulua araberan onartutako jardun edo egintza juridikoetan izango duen parte-hartzea Danimarkaren jarrerari buruzko Protokoloaren I. Zatiaren eta II. Zatiaren araberan izango dela.

49. **Adierazpena, Italiari buruzkoa**

Biltzarrak aintzakotzat hartu du Europako Ekonomia Erkidegoa eratzeko 1957ko Tratatuari erantsitako Italiari buruzko protokoloak –gero aldatu egin zen Europar Batasunaren Tratatu onartzeko– honako hau dioela:

«TRATATUGILE GORENEK,

Italiari eragiten dioten zenbait arazo ebatzi NAHIRIK,

Honako xedapen hauek HITZARTU DITUZTE, eta tratatuari eranskin gisa erantsi:

ERKIDEGOA ERATZEN DUTEN ESTATU KIDEEK

JAKINAREN GAINEAN daude Italiako gobernuak ekonomiaren hazkunderako hamar urteko programa bat gauzatzeari ekin diola, eta programa horren helburua Italiako ekonomiaren egiturazko desorekak konpontzea dela: hegoaldean eta uharteetan gutxien garatuta dauden eremuetan ekonomia-ekipamenduak ezartzen hasi da, eta langabeziaren aurka egiteko lanpostu berriak sortzen,

GOGORARAZTEN DUTE eurak partaide diren nazioarteko lankidetzako zenbait erakundek aintzat hartu eta onartu dituztela Italiako gobernuaren programa honen printzipioak eta helburuak,

ONARTZEN DUTE guztien interesekoa dela Italiako gobernuaren xede horiek erdieste;

BAT DATOZ, Italiako gobernuari eginkizun hori burutzen laguntzeko, Erkidegoko instituzioei honako hau gomendatzean: aplikatu ditzatela Tratatuan jasotako mekanismo

eta prozedura guztiak, eta, batez ere, ekin diezaiotela Europako Inbertsio Bankuaren eta Europako Gizarte Funtzaren baliabideak era egokian erabiltzeari.

BEREN IRITZIA DA Erkidegoko instituzioek kontuan hartu behar dutela, Tratatua aplikatzean, Italiako ekonomiak zer-nolako ahalegina egin beharko duen datozen urteetan, eta, orobat, tentsio arriskutsuak eragozteko komeni dela, batez ere ordainketa-balantzari edo enpleguaren mailari eragin diezaioketenak, kolokan jar baitezakete Tratatua Italian aplikatzea.

AITORTZEN dute, 109. H eta 109. I artikulua aplikatzekotan, ahalegina egin beharko dela Italiako gobernuari eskatutako neurri horiek honako helburu hauek berma ditzaten: ekonomia-hazkunderako programa hori betetzea eta herritarren bizitza-maila handitzea.»

50. Adierazpena, xedapen iragankorrei buruzko protokolo 10. artikuluari buruzkoa

Biltzarrak gonbitea egiten die Europako Parlamentuari, Kontseiluari eta Batzordeari, saia daitezen, beren eskurantzaren eremuaren barruan, xedapen iragankorrei buruzko protokolo 10. artikuluko 1. paragrafoan aipatzen diren egintzak ordeztzeko edo aldatzeko lege-egintzak onartzen, hala dagokionean, eta, ahal delarik, xedapen iragankorrei buruzko protokolo 10. artikuluko 3. paragrafoan aipatzen den bost urteko epearen barruan.

C. ESTATU KIDEEN ADIERAZPENAK

51. **Adierazpena, Belgikako Erresumarena, estatuetako parlamentuei buruzkoa**

Belgikak argi utzi nahi du ezen, bere konstituzio-zuzenbidearen arabera, parlamentu federalesko ordezkarien ganberak eta senatuak ez ezik, erkidegoetako eta eskualdeetako legebiltzarrek ere jokatzen dutela parlamentu-sistema nazionalaren osagai gisa edo parlamentu nazionalako ganbera gisa, Batasunak erabiltzen dituen eskumenen arabera.

52. **Adierazpena, Belgikako Erresuma, Bulgariako Errepublika, Alemaniako Errepublika Federala, Heleniar Errepublika, Espainiako Erresuma, Italiako Errepublika, Zipreko Errepublika, Lituaniako Errepublika, Luxenburgoko Dukerri Handia, Hungariako Errepublika, Maltako Errepublika, Austriako Errepublika, Portugalgo Errepublika, Errumania, Esloveniako Errepublika eta Eslovakiako Errepublikarena, Europar Batasunaren ikurrei buruzkoa**

Belgika, Bulgaria, Alemania, Grezia, Espainia, Italia, Zipre, Lituania, Luxenburgoko, Hungaria, Malta, Austria, Portugal, Errumania, Eslovenia eta Eslovakiak adierazten dute ondorengoak izango direla, aurrerantzean ere, bertako herritarrak Europar Batasuneko partaide direla eta Batasunarekin duten harremana adierazten duten ikurrak: hondo urdinaren gainean urre koloreko hamabi izar dituen bandera; Ludwig Van Beethoven-en Bederatzigarren Sinfoniako «Alaitasunaren Ereserkitik» hartutako ereserkia; «Aniztasunean bat eginik» ikurritza; euroa, Europar Batasuneko dirua den aldetik; eta Europaren Eguna, maiatzaren 9an ospatzen dena.

53. **Adierazpena, Txekiar Errepublikarena, Europar Batasuneko Oinarrizko Eskubideen Gutunari buruzkoa**

1. Txekiar Errepublikak gogoratzen du Europar Batasuneko Oinarrizko Eskubideen Gutuneko xedapenak Batasuneko instituzio eta organoei zuzentzen zaizkiela, subsidiarotasun-printzipioa eta Batasunaren eta estatu kideen arteko eskumen-banaketa errespetatuz, horixe berretsi baita eskumenen zedarrizteari buruzko Adierazpenean (18.a). Txekiar Errepublikak azpimarratzen du Gutuneko xedapenak estatu kideei zuzenduta daudela, baina bakar-bakarrik Batasuneko Zuzenbidea aplikatzen dutenean, eta ez Batasuneko Zuzenbidearekiko independente den estatuko Zuzenbidea onartzen eta aplikatzen dutenean.

2. Txekiar Errepublikak, halaber, azpimarratzen du Gutunak ez duela hedatzen Batasuneko Zuzenbidearen aplikazio-eremua eta ez duela sortzen eskumen berririk Batasunarentzat. Gutunak ez du estatuko Zuzenbidearen aplikazio-eremua murrizten, eta ez ditu mugatzen estatuko agintariek esparru honetan dituzten eskumenak.

3. Txekiar Errepublikak nabarmentzen du Gutunak estatu kideen konstituzio-tradizio erkidetik sortu diren oinarrizko eskubide eta printzipioak aitortzen dituen heinean, eskubide eta printzipio horien interpretazioa aipatutako tradizio horiekin harmonizatuta egingo dela.

4. Txekiar Errepublikak azpimarratzen du, gainera, Gutuneko xedapen bat ere ezin dela interpretatu giza eskubideen eta oinarrizko askatasunen murrizgarri edo kaltegarri izateko, eta halaxe da, eskubide eta askatasun horiek aitortuta baitaude, bakoitzari dagokion aplikazio-eremuan, Batasuneko Zuzenbidean eta Batasunaren edo estatu kide guztien parte hartzeaz lotutako nazioarteko hitzarmenetan, eta, batez ere, Giza Eskubideak eta Oinarrizko Askatasunak Babesteko Europako Hitzarmenean eta estatu kideetako konstituzioetan.

54. Adierazpena, Alemaniako Errepublika Federala, Irlanda, Hungariako Errepublika, Austriako Errepublika eta Suediako Erresumarena

Alemaniak, Irlandak, Hungariak eta Austriak adierazi dute Energia Atomikoaren Europako Erkidegoa eratzeko Tratatu ez dela funtsean aldatu indarrean sartu zenez geroztik, eta eguneratu beharra dagoela. Hortaz, estatu kideetako Gobernuen Ordezkarien Biltzar bat egitearen alde agertu dira, eta Biltzar horretarako deialdia lehenbailehen egitearen alde.

55. Adierazpena, Espainiako Erresuma eta Britainia Handiko eta Ipar Irlandako Erresuma Batuarena

Kanpo-harremanak estatu kide baten gain utzirik dituen europar lurralde bati bezala aplikatuko zaizkio Gibraltari Tratatuak. Horrek ez dio eragingo inolako aldaketarik estatu kide horietako bakoitzaren jarrerari.

56. Adierazpena, Irlandarena, Irlandak eta Erresuma Batuak askatasun-, segurtasun- eta justizia-esparruari buruz duten jarrerari buruzko protokoloaren 3. artikuluari buruzkoa

Irlandak berretsi egiten du Batasunarekin duen konpromisoa, Batasuna oinarrizko eskubideak eta estatu kideen sistema eta usadio juridikoak errespetatzen dituen askatasun-, segurtasun-, eta justizia-esparrua den aldetik eta esparru horretan herritarrei segurtasun-maila handia eskaintzen zaien aldetik.

Hori dela-eta, Irlandak adierazten du asmo irmoa duela Erresuma Batuak eta Irlandak askatasun-, segurtasun- eta justizia-esparruari buruz duten jarrerari buruzko Protokoloaren 3. artikulua araberago dagoen eskubidea baliatzeko eta ahal den guztietan parte hartzeko Europar Batasunaren Funtzionamenduari buruzko Tratatuaren hirugarren zatiko V. tituluaren esparruan sartzen diren neurriak onartzen.

Bereziki, Irlandak ahal duen guztietan parte hartuko du polizia-lankidetzaren arloko neurrietan.

Gainera, Irlandak gogorarazten du ezen, Protokoloko 8. artikuluari jarraituz, Protokoloren xedapenen pean jarraitu nahi ezean, idatziz jakinarazi ahal izango diola Kontseiluari nahi hori. Irlandak asmoa du Lisboako Tratatu indarrean sartu eta hiru urteko epea igarotakoan xedapen hauen funtzionamendua berrikusteko.

57. Adierazpena, Italiako Errepublikarena, Europako Parlamentuaren osaketari buruzkoa

Italiak adierazten du, Europar Batasunaren Tratatuaren 10. eta 14. artikuluekin bat etorriz, Batasuneko herritarren ordezkariak osatzen dutela Europako Parlamentua eta herritarren ordezkariak behar bezako proportziozkoa dela.

Italiak adierazten du, halaber, Europar Batasunaren Tratatuaren 9. artikulua eta Europar Batasunaren Funtzionamenduari buruzko Tratatuaren 20. artikulua araberan, estatu kideetako nazionalitatea duten pertsona guztiak direla Batasuneko herritar.

Hortaz, Kontseilu Europarrak, Europako Parlamentuaren ekimenez eta Parlamentuak berak onartu ondoren, erabakiren bat hartzen badu Europako Parlamentuaren osaketa finkatzeko, Italiak adierazten du erabaki horrek Europar Batasuneko Tratatuaren 14. artikuluko 2. paragrafoaren lehenengo lerroakadako printzipioak bete behar dituela, betiere, 2009-2014 legealdia buruzko erabakiari kalterik egin gabe.

58. Adierazpena, Letoniako Errepublika, Hungariako Errepublika eta Maltako Errepublikarena, Tratatuaren diru bakarra izendatzeko erabiltzen den izenaren ortografiari buruzkoa

Europar Batasunaren diru bakarraren izenaren ortografia bateratuari kalterik egin gabe —tratatuaren aipatzen da izen hori, billeteetan eta txanponetan erakusten den gisara—, Letoniak, Hungariak eta Maltak adierazten dute ezen diru bakarraren izenaren ortografiak —izen horretatik eratorriek barne—, Tratatuaren letonierazko, hungarierazko eta malterazko testuetan ageri den eran, ez duela eraginik letonierako, hungarierako eta malterako egungo arauetan.

59. Adierazpena, Herbeheretako Erresumarena, Europar Batasunaren Funtzionamenduari buruzko Tratatuaren 312. artikuluari buruzkoa

Herbeheretako Erresumak Europar Batasunaren Funtzionamenduari buruzko Tratatuaren 312. artikuluko 2. paragrafoaren bigarren lerrokan aipatutako erabakia onartuko du, behin Herbeheretako Erresumari, Tratatu horretako 311. artikulua hirugarren lerrokan aipatutako europar araudiaren berrikuspenaren bidez, konponbide

gogobeteko bat eman zaionean Batasunaren aurrekontuarekiko duen ordainketa-egoera negatibo gehiegizkoaren arazorako.

60. Adierazpena, Herbeheretako Erresumarena, Europar Batasunaren Funtzionamenduari buruzko Tratatuaren 355. artikuluari buruzkoa

Herbeheretako Erresumak honako hau adierazten du: 355. artikulua 6. paragrafoan aurreikusten dena bezalako erabaki bat hartzeko ekimena, Holandarren Antillek edo Arubak Batasunean duten estatutua aldatzeko xedea duena, Herbehereetako Erresumaren Estatutuaren arabera onartutako erabaki baten oinarriaren gainean onartu beharko da nahitaez.

61. Adierazpena, Poloniako Errepublikarena, Europar Batasuneko Oinarrizko Eskubideen Gutunari buruzkoa

Gutunak ez dio inola ere eragiten estatu kideek arlo hauetan legeak emateko duten eskubideari: moraltasun publikoa, familia-zuzenbidea eta giza duintasunaren babesa eta gizakien osotasun fisikoa eta morala.

62. Adierazpena, Poloniako Errepublikarena, Europar Batasunaren Oinarrizko Eskubideen Gutuna Poloniari eta Erresuma Batuari aplikatzearen gaineko Protokoloari buruzkoa

Poloniak, kontuan hartuz “Elkartasuna” izeneko gizarte-mugimenduaren tradizioa eta mugimendu horrek gizarte- eta lan-arloetako eskubideen aldeko borrokan egindako ekarpen handia, honako hau adierazten du: osoki errespetatzen dituela eskubide horiek, Europar Batasunaren zuzenbideak ezarrita dituen bezala, eta, bereziki, Europar Batasunaren Oinarrizko Eskubideen Gutunaren IV. tituluan berretsitakoak.

63. Adierazpena, Britainia Handiko eta Ipar Irlandako Erresuma Batuarena, «herritarrak» terminoaren definizioari buruzkoa

Erresuma Batuak, Tratatuari eta Energia Atomikoaren Europako Erkidegoa eratzeko Tratatuari dagokienez, bai eta Tratatu horietatik eratorritako edozein egintzari edo Tratatu horiek indarrean iraunarazten duen edozein egintzari dagokionez, berretsi egiten du 1982ko abenduaren 31n «herritar» terminoaren definizioari buruz egin zuen adierazpena, salbuespen bakar honekin: «Britainia Handiaren menpeko lurraldeetako herritarrak» aipamena «Britainia Handiaren itsasoz haraindiko lurraldeetako herritarrak» esanahiarekin ulertu behar dela.

64. Adierazpena, Britainia Handiko eta Ipar Irlandako Erresuma Batuarena, Europako Parlamenturako hauteskundeetan boto-eskubidea edukitzeari buruzkoa

Erresuma Batuak honako hau nabarmentzen du: ez Europar Batasunaren Tratatuaren 14. artikulua ez Tratatuaren beste ezein xedapenek ez du Europako Parlamenturako hauteskundeetako boto-eskubidearen oinarria aldatzeko xederik.

65. Adierazpena, Britainia Handiaren eta Ipar Irlandaren Erresuma Batuarena, Europar Batasunaren Funtzionamenduari buruzko Tratatuaren 75. artikuluari buruzkoa

Erresuma Batuak babes osoa ematen dio terrorismoa eta harekin zerikusia duten jarduerak eragozteko jardun kementsuari, bai eta haien kontra borrokatzeko finantza-arloko zigorrak onartzei ere. Hori dela-eta, Erresuma Batuak adierazten du asmoa duela Erresuma Batuak eta Irlandak askatasun-, segurtasun- eta justizia-esparruari buruz duten jarrerari buruzko Protokoloko 3. artikuluan aipatzen den eskubidea baliatu eta Europar Batasunaren Funtzionamenduari buruzko Tratatuaren 75. artikulua araberako egindako proposamen guztiak onartzen parte hartzeko.